

# Dynamische Uitvoeringsagenda Duurzaam Losser 2018-2019

Thema	Projectnr	Project	Omschrijving aanpak 2018/ 2019	Partners	Raakvlakken ander beleid	Regulier/additioneel	Additioneel Uren 2018/2019	Duurzaamheidsfonds 2018/2019	Dekking andere fondsen 2018/2019	Waarvan uitgegeven peil: 21-01-2019
De losserse aanpak: we doen het samen	1	Organisatie Inrichting Duurzaamheidsplatform 't Lossers Transitiehoes	Organiseren van een duurzaamheidsplatform; een nieuw netwerk voor duurzame verandering met de volgende doelen: - Intensivering informatie (aan de hand van een duurzaamheidskalender) omtrent biodiversiteit, energiebesparing en -opwekking, klimaatbestendigheid en hoe duurzaam om te gaan met afval. - Uitdagen van samenleving én de gemeentelijke organisatie om mee te werken aan een duurzaam Losser o.a. door Greune deals te sluiten - Schakel tussen samenleving/ambtenaren en management/bestuur tbv duurzame verandering	Intern en extern projectteam van duurzaamheidsplatform, huurders, inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, grotere Losserse bedrijven en instellingen	Raakvlakken met verschillende beleidsectoren en -facetten	Additioneel	704	€ 10.000		
	2	Greune deals	Greune deals zijn intentieovereenkomsten tussen de gemeente Losser en verschillende initiatiefnemers die bijdragen aan een duurzaam Losser. Voorstellen voor Greune deals komen op basis van voorwaarden in aanmerking voor praktische en/of financiële ondersteuning vanuit de gemeente. Voor financiële ondersteuning wordt het fonds voor Greune deals in 2019 opgezet. Groepen inwoners, dorpsraden, verenigingen, bedrijven, maatschappelijke organisaties kunnen het fonds gebruiken voor de gedeeltelijke financiering van hun collectieve duurzame initiatieven. Bijdragen tussen de € 500 en max. € 5.000 euro	Duurzaamheidsplatform, groepen inwoners, dorpsraden, verenigingen, bedrijven, maatschappelijke organisaties en medewerkers van de gemeente	Raakvlakken met verschillende beleidsectoren en -facetten	Additioneel	nvt	€ 50.000		€ 400
	3	Energiefonds	Revolverend fonds om bedrijven en verenigingen financieel te ondersteunen met verduurzamingsopgave adhv een achtergestelde lening van € 5.000 en max € 50.000 euro	Verenigingen en bedrijven	Raakvlakken met verschillende beleidsectoren en -facetten	Additioneel	176	€ 50.000		€ 5.090
	4	Energieketen Duurzaam Thuis Twente DTT	Advisering aan particuliere woningeigenaren door wooncoaches (duurzaamthuiswente.nl/losser). Doorlopen programma tot en met 2019 (energieketen is verplicht om te hebben als gemeente)	DTT	Klimaatakkoord	Additioneel	300	nvt	Ureninzet voor cofinanciering Subsidie Provincie	
	5	Energieke Regio Noordoost Twente	Advisering aan bedrijven en maatschappelijk vastgoed hoe verduurzamingsopgave aan te pakken	ER-NOT en ODT	Koppeling met beleid op economische zaken	Additioneel	nvt	€ 17.500	Cofinanciering Subsidie Provincie	
	6	Dichtbij Duurzaam	Dichtbij Duurzaam zet zich in voor de verduurzaming van het particuliere woningbezit. Dichtbij Duurzaam is een platform, waarbij online duurzaamheidsmaatregelen op een laagdrempelige wijze worden aangeboden.	DD-NOT	Klimaatakkoord	Additioneel	nvt	€ 10.000	Cofinanciering: Subsidie Provincie	
	7	Samenwerking Regio Noordoost Twente (NOT)	Beleidsvorming voor grootschalige energietransitie, zoals zonnevelden, windmolens, ontwikkelingsmogelijkheden en kaderstelling duurzame energieopwekking voor Losserals geothermie. Daarnaast ontwikkeling warmtevisie en communicatieinfrastructuur NOT voor stimulering gedragsverandering (informereren, motiveren en activeren).	Gemeente Losser, Oldenzaal, Tubbergen en Dinkelland, Comcept	Beleid BSP en OW	Additioneel	352	€ 90.000	Cofinanciering Subsidie Provincie	€ 38.306
	8	Samenwerking Regio Twente (MDA)	Samenwerking van de 14 Twentse gemeenten op gebied van Milieu, Duurzaamheid en Afval. Doelstelling Regionale Energie Strategie RES-Twente 20% duurzame energie opwek in 2023. Warmte transitie visie. Strategie ontwikkelen en organiseren van energieateliërs.	14 Twentse gemeenten	Beleid BSP en OW	Additioneel	192	€ 1.777	Cofinanciering: Subsidie Provincie	
	9	Twents Waternet	Samenwerking van de 14 Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen op gebied van riolering en afvalwaterzuivering. Met als doel Kwaliteitsbehoud of -verbetering van de afvalwaterketen en minder kwetsbaarheid in de afvalwaterketen.	Intern en waterschap	Gemeentelijk rioleringsplan	Regulier	nvt	Dekking GRP		
	10	Projectleider Duurzaamheid	Definitief maken uitvoeringsagenda, uitvoeren projecten uitvoeringsagenda en monitoring voortgang	nvt	Raakvlakken met verschillende beleidsectoren en -facetten	Additioneel	inhuur	€ 95.000		€ 44.652

Thema	Projectnr	Project	Omschrijving aanpak 2018/ 2019	Partners	Raakvlakken ander beleid	Regulier/additioneel	Additioneel Uren 2018/2019	Duurzaamheidsfonds 2018/2019	Dekking andere fondsen 2018/2019	Waarvan uitgegeven peil: 21-01-2019	
	11	Robuuste doelstellingen	Doelstelling is om de voortgang van de duurzaamheid te monitoren. Er zijn enkele voorbeelden ontwikkeld en waar mogelijk worden ze op alle projecten toegepast.	nvt	Raakvlakken met verschillende beleidsectoren en -facetten	Additioneel	inhuur	kosten in punt 10.			
Een groen, gezond en leefbaar Losser	12	Leefbare kernen	Onder andere: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Meer bomen en klimaatbestendige biodiversiteit in woonkernen.</li> <li>• Bloemenmengsels in wegbermen en openbare groenstroken aanbrengen</li> <li>• Groenbeleid en -beheerplan (daarin aandacht voor ecologisch beheer van het groen (minder maaien en maaisel duurzaam bestemmen)</li> <li>• De eetbare kern ('stadslandbouw')</li> <li>• Groene Loper van de provincie; uitvoeren van groenprojecten door bewoners</li> </ul>	Duurzaamheidsplatform, het Servicebedrijf, NMO (Groene Loper), inwoners, supermarkten, horeca en agrarische bedrijven	Groenstructuurvisie, Groenbeheer- en beleidsplan, Wegenbeleidsplan	Regulier	nvt	Dekking Groen			
	13	Verbinden natuurgebieden	Verbinden van diverse natuurgebieden door: - aanplant van bosgebied en doortrekken wandelpaden. - Behoud/herstel houtwallen en bermen - Losser aan de Dinkel, Dorpsranden, de Welp.	IVN	Groenstructuurvisie, Groenbeheer- en beleidsplan, Wegenbeleidsplan	Regulier	nvt	Dekking Groen en IVN			
	14	Duurzame instand-houding/herstel landschapswaarden Noord Oost Twente	benutten kansen en mogelijkheden vanuit autonome ontwikkelingen als N2000 ontwikkelingen, samenhang met wegenbeleidsnota, Landschapsbiografie van de Dinkel, etc.	brede samenstelling van stakeholders	Cascobeleid, N2000, wegenbeleidsplan	Regulier	nvt	nvt			
	15	Dialogo agrarische sector	o.a. Bloemenmengsel akkerranden, minder monocultuur, klimaatbestendige gewassen, lokaal en biologisch voedsel, klimaatbestendige gewassen, asbestverwijdering, coulissenlandschap, opwek duurzame energie.	Agrarische sector, LTO	Klimaatakkoord	Additioneel	start onbekend	€ 5.000			
	16	Bewustwording basisonderwijs Losser	Stimuleren van energiebewustwording en -besparing, én afvalscheiding in het onderwijs via een Greune deal. Voor de invulling van de Greune deal kunnen de scholen gebruik maken van de Energy Challenges.	Duurzame Scholen Provincie, basisonderwijs in Losser, Rabobank	Beleid van BSP	Additioneel	inhuur	€ 17.500		€ 2.675	
	17	Natuurlijk spelen en vrijetijdsrecreatie	O.a.: - Natuurlijk spelen; ontwikkeling van natuurlijke speelplekken op aanvraag bewoners in ruil voor onderhoud - Verduurzaming vrijetijdseconomie, bijvoorbeeld speelparken en campings - stimuleren verduurzaming horeca	Vrijetijdseconomie	Beleid van BSP	Regulier	nvt	€ 15.000			
	18	Asbest van daken	1555 gebouwen in de gemeente Losser hebben volgens visuele inspectie een asbest verdacht dak met een totale dak oppervlakte van 276.360 m2. Regeling voor verwijderen asbest particulieren middels collectieve inkoop	Duurzaamheidsplatform, provincie Overijssel, iChoosr, Geofoxx, Boeren, inwoners	Buitengebied met kwaliteit	Additioneel	176	€ 50.000	Subsidie Rijk- en Provincie		
	19	Duurzame mobiliteit	Stimuleren gebruik van openbaar vervoer en de fiets Stimulering van elektrische auto's door uitbreiding aantal elektrische laadpalen. Kostenloze plaatsing van laadpalen in openbare ruimte.	Intern	Gemeentelijk mobiliteitsplan	Regulier	nvt	Dekking Mobiliteitsplan	Subsidie Rijk- en Provincie		
Een Klimaat-bestendig Losser	20	Klimaatstresstesten	Inzichtelijk maken wat de gevolgen zijn van klimaatontwikkeling (droogte, hitte, hevige neerslag)	Intern, waterschap en Twents Waternetwerk	Gemeentelijk rioleringsplan	Additioneel	inhuur	Dekking GRP			
	21	Aanleg Blauwe ader centrum Losser	Aanleg van een regenwaterriool in samenhang met uitvoering centrumplannen.	Intern	Gemeentelijk rioleringsplan	Regulier	nvt	Dekking GRP			
	22	Aanleg hemelwaterbergingen (onder parkeerterrein, Gronausestraat, Lossersestraat en terrein Erve Boerrigter)	Hemelwater wordt zoveel mogelijk geborgen in het bestaande gebied met toepassing van wadi's en waterbergingen.	Intern	Gemeentelijk rioleringsplan, Wegenbeheerplan	Regulier	nvt	Dekking GRP			
	23	Bomen in stedelijk gebied	Aandacht voor bijplanten extra aantal bomen binnen de bebouwde kom: onderzoek naar mogelijkheden. Ruimte maken voor bomen in het centrumplan Losser.	Duurzaamheidsplatform, intern, inwoners en ondernemers	Groenbeleidsnota	Regulier	nvt	Dekking Groen			

Thema	Projectnr	Project	Omschrijving aanpak 2018/ 2019	Partners	Raakvlakken ander beleid	Regulier/additioneel	Additioneel Uren 2018/2019	Duurzaamheidsfonds 2018/2019	Dekking andere fondsen 2018/2019	Waarvan uitgegeven peil: 21-01-2019
	24	Afkoppelprojecten hemelwater	Woning en -perceel-eigenaren worden in de afkoppelprojecten zoveel mogelijk meegenomen om daken en verhardingen op hun perceel af te koppelen van het rioolstelsel, dan wel verhardingen te vergroenen aan de hand van groene daken en tuinen.	Duurzaamheidsplatform, inwoners en ondernemers	Gemeentelijk rioleringsplan	Regulier	nvt	Dekking GRP		
	25	Groene daken project	Stimuleren van de toepassing van groene daken voor de berging van hemelwater	Duurzaamheidsplatform	Gemeentelijk rioleringsplan	Additioneel	start onbekend	€ 50.000		
	26	Renovatie de Bleek	Herstel waterkwaliteit en kwantiteit	Intern	Gemeentelijk rioleringsplan	Regulier	nvt	Dekking GRP		
Een energieneutraal Losser	27	Eigen dienst verduurzamen	Onder andere eigen organisatie: - Eigen gebouwenbezit verduurzamen (EPA-U scan en routekaart maatschappelijk vastgoed). Gebruik maken van Escos? - Eigen energiegebruik verduurzamen (ism Enschede en Noaberkracht duurzame energie inkopen bij Twence) - Eigen wagenpark verduurzamen (Elektrisch rijden invoeren bij vervanging)	Intern projectteam	Vastgoed en Tractie	Regulier	nvt	Dekking MOP en Tractie		
	28	Inkoopbeleid	Maatschappelijk verantwoord en 100% duurzaam inkopen i.s.m. Regio Twente/ Duurzame criteria voor inkoop (Aanbestedingen, bestekken en materieel) vastleggen en methodiek voor handhaving ontwikkelen. KPI's per afdeling integreren	inkoopbeleid gebaseerd op Planoo	Inkoopbeleid	Regulier	nvt	nvt		
	29	Zonnepark Overdinkel	Onder andere: - Participatie van bewoners losser in Zonnepark Overdinkel van Kronos	NOT is bezig met zonneveldenbeleid	Bestemmingsplan	Regulier	nvt	nvt		
	30	Riothermie onderzoek	Onderzoek naar mogelijkheden van gebruik effluent Rioolwaterzuivering voor verwarming zwembad, sporthal en nieuwbouw inbreidingswijken	gemeente Losser, waterschap Vechtstromen, belanghebbenden en TAUW	Vastgoed	Additioneel	80	€ 14.200		€ 10.600
	31	Regionale Energie Strategie	Vanuit Regio Twente (MDA) wordt een Regionale Energie Strategie RES-Twente opgesteld die richting moet geven aan de uitvoering van het Klimaatakkoord. Gereed een half jaar na ondertekening van het Klimaatakkoord. Eind 2019.	Eind 2019 moeten alle gemeente binnen een regio een Regionale Energie Strategie hebben	Klimaatakkoord	Additioneel	200	NOT	Subsidie Provincie	
	32	Warmtevisie en -plan	Vanuit NOT Sprintsessie met Provincie gaan we alternatieven voor aardgas op wijkniveau in kaart brengen. Warmtevisie en -plan moeten voor medio 2021 klaar zijn. Duurzame veranderingen in warmtelevering in bestemmingsplan/omgevingsplan	Duurzaamheidsplatform, medio 2021 moeten alle gemeenten binnen een regio een warmteplan hebben	Klimaatakkoord	Additioneel	200	NOT	Subsidie Provincie	
	33	Bussinesscase Van Heek Textiles	Zonnepanelen op dak en waterstofexperiment bij van Heek Textiles. SDE+ aanvraag ondersteuning door Energieke Regio NOT	wordt ondersteund door Energieke Regio NOT	Extern	Regulier	nvt	nvt	Subsidie SDE+	
	34	Sporthal De Fakkell energieneutraal	Nieuwbouw van sporthal wordt energieneutraal en gasloos	Intern	Sport	Regulier	nvt	Dekking Sport		
	35	Stichting MAN energieneutraal	Eerste clubgebouw dat energieneutraal en gasloos is	Intern	Extern	Regulier	nvt	Dekking Sport	Subsidie Leader	
	36	Stichting Twents Carmelcollege	Verbouw van schoolgebouw met frisse scholen concept en verduurzaming bestaand niveau, met o.a. zonnepanelen dak	Intern	Onderwijs	Regulier	nvt	Dekking Onderwijs	Subsidie SDE+	
37	LED in openbare verlichting	Vervanging van openbare verlichting o.b.v. kwaliteitsinspectie en energiegebruik.	Intern	Infra	Regulier	nvt	M.I.P. & raadsbesluit ov			
Een circulaire economie in Losser	38	Convenant duurzaam beton	Samenwerking 14 Twentse gemeenten is het Convenant duurzaam beton gesloten.	netwerk betonketen	Infra	Regulier	nvt	nvt		
	39	Hergebruik van hoogwaardige materialen in projecten	Ontwerp in civiel en bouwprojecten aandacht voor toepassen hergebruikte en te herbruiken materialen	Intern	Infra	Regulier	nvt	M.I.P.		
	40	Twence inzetten als duurzaamheidsbevorderaar	Beperken van de CO2 uitstoot en ontwikkelen mierenzuur als brandstof. Wens tot uitbreiden met ondersteuning van lokale duurzame energie opwek initiatieven. Doel 10% duurzame opwek voor Losserr als aandeelhouder	Twence	Energie	Regulier	nvt	Dekking Afval		
	41	Afvalloos Twente	Doelstelling om in 2030 bijna afvalloos te zijn met een restfractie van maximaal 50 kg restafval per persoon op jaarbasis.	Agenda voor Twente	Infra	Regulier	nvt	Dekking Afval		

Thema	Projectnr	Project	Omschrijving aanpak 2018/ 2019	Partners	Raakvlakken ander beleid	Regulier/additioneel	Additioneel Uren 2018/2019	Duurzaamheidsfonds 2018/2019	Dekking andere fondsen 2018/2019	Waarvan uitgegeven peil: 21-01-2019
	42	Textiel	Inzameling van oude/kapotte kleding om o.a. de katoen via Twente Milieu tot hergebruik van vezels te bevorderen	Twente Milieu	Afval	Regulier	nvt	Dekking Afval		
	43	Mineral Valley	Kennisnetwerk Mineral Valley brengt betrokkenen in de Agro&Food samen tbv duurzaam produceren in Twente.	Agenda voor Twente	Economie	Regulier	nvt	AvT		
Onvoorzien	-	Reserveren onvoorzien	Sluitpost duurzaamheidsfonds reserveren voor onvoorziene projecten die lopende het jaar voordoen.	nvt				€ 24.023		
Totalen							2380	€ 500.000	€	- € 101.723